

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Lucas 23, 34a
Middagdienst

Broeders en zusters,

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen : Gezang 171 : 1 en 2**
- 4 Gebed voor de opening van het Woord**
- 5 Schriftlezing : Lucas 22 : 66 - 23 : 24 (vijandschap mensen)**
- 6 Zingen : Psalm 22 : 6 en 7**
- 7 Tekst : Lucas 23 : 34a**
- 8 Prediking**
- 9 Zingen : Lied 189 : 1 - 4**
- 10 Geloofsbelijdenis van Nicea**
- 11 Zingen : Gezang 90 : 1 en 2**
- 12 Dankzegging en gebed**
- 13 Inzameling van de offergaven**
- 14 Slotzang : Psalm 68 : 8 en 13**
- 15 Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Ik bedien u op deze avond van Goede Vrijdag het blijde nieuws onder het volgende thema:

[Thema & verdeling] Bij zijn terechtstelling bidt de Hogepriester van de wereld om vergeving voor zijn vijanden.

We zullen zien:

1. **aan Wie die gebed gericht is,**
2. **wat het karakter van dit gebed is,**
3. **voor wie gebed bedoeld is,**
4. **hoe ongelooflijk dit gebed is,**
5. **wat dit gebed uniek maakt.**

We zullen dus eerst zien aan Wie dit gebed gericht is. De kerk onderscheidt van oudsher zeven kruiswoorden van de Heer Jezus. In de overdenkingen voor de stille week hier in de gemeente is aan verschillende woorden aandacht besteed. De tekst van vanavond is het eerste kruiswoord. Opvallend bij de kruiswoorden is dat het eerste en het laatste kruiswoord met hetzelfde woord beginnen. Namelijk het woord 'Vader'. **[Begin & einde Vader]** Op deze manier markeert de Heer dus het begin en het einde van zijn kruiswoorden. Als je erover nadenkt is dit best opmerkelijk te noemen dat Jezus juist nu dit woord 'Vader' gebruikt. Want we zien de Heer Jezus tijdens zijn kruisiging midden in zijn ambtsdienst bezig. Hiervoor is Hij naar de wereld gekomen: om te lijden en te sterven. Hier vervult Hij zijn ambt als Hogepriester door zijn eigen leven te offeren aan het kruis op Golgotha.

In Johannes 4 spreekt de Heer Jezus over zijn Zender. Waarom hier niet? Over een paar uur zal Hij het uitschreeuwen en vragen waarom zijn God Hem verlaten heeft. Waarom dan hier juist dat woord 'Vader'? Dat woord laat zien dat de Heer zich in zijn hoge ambt toch ook kind voelt. Dat Hij zich verbonden weet met zijn Vader. Dat Hij ook kracht put uit het feit dat zijn Vader achter zijn werk staat. **[In ambt gesteund]** Ook als Hij Hem straks zal verlaten en de deur voor Hem gesloten is. Toch weet Hij dat zijn werk als Verlosser van deze wereld mee gedragen wordt door zijn Vader in de hemel.

Ik weet niet hoe het u vergaat, broeders en zusters, maar wordt u daar niet jaloers op. Op zo'n fantastische band die de Heer Jezus met zijn Vader heeft. Vanuit de kracht van die

band kan Hij de liefdeloosheid die Hij hier op aarde van ons mensen ervaart, dragen. Vanuit de kracht van die band kan Hij met de eenzaamheid omgaan die Hij in ons midden voelt. Ook wij kunnen ons gemakkelijk eenzaam en onbegrepen voelen. En dat zijn we in zekere zin ook. Wie begrijpt ons nu helemaal? Altijd is er wel iets bij jou wat een ander niet begrijpt. En maakt kan een eenzaam gevoel geven. Maar wat zouden we een rust vinden als we dezelfde band met onze Vader in de hemel heeft, zoals Jezus Christus die heeft. **[Veilig bij Vader]** Ook in zijn hoge ambt als Messias van de wereld, mag Hij kind zijn bij zijn Vader. Weet Hij zich Kind bij zijn Vader. Volkomen aanvaard. Volmaakt geliefd. Dat in de eerste plaats.

[Punt 2] In de tweede plaats zullen we letten op het karakter van dit gebed. Jongens en meisjes als er iemand in de kerk ernstig ziek is en een operatie moet ondergaan, dan bidden we vaak apart voor zo iemand. Vaak vertel ik ook voordat we gaan bidden dat we voorbede zullen doen voor die meneer of die mevrouw, of voor dat kind, omdat er iets in zijn leven aan de hand is wat heel belangrijk is. Een operatie of misschien ook iemand die overleden is. Een vader of moeder. Maar het kan ook iets heel moois zijn hoor. We bidden ook wel voor mensen uit de gemeente die trouwen. Een dergelijk gebed noemen we een voorbede. Je bidt voor iemand. En voor iemand bidden is het beste dat je voor iemand kunt doen. **[Voorbede = geschenk]** Dat is het mooiste cadeau dat je iemand kunt geven. Daar staan we soms te weinig bij stil, maar dat is het wel.

Want wat doe je eigenlijk op het moment dat je voor iemand bidt? Je brengt iemand dan heel persoonlijk voor de troon van God. Je zegt als het ware tegen de HERE: Vader, ik wil uw aandacht vragen voor die persoon. U weet wat er met hem aan de hand is. En U bent God en uw macht en liefde zijn zo groot. Wilt u voor hem zorgen en hem met uw liefde omringen. Is het niet prachtig om dat voor mensen te doen die dat zo hard nodig hebben? **[Troon van God]** En dat kan ieder van ons. Soms vragen mensen zich wel eens af wat zij nu voor anderen betekenen. Bijvoorbeeld als ze lichamelijk tot weinig in staat zijn. Maar je naaste voor de troon van God brengen, daar hoeft je niet sterk of gezond voor te zijn. Dat kan eigenlijk iedereen. En het is het mooiste geschenk dat je een ander kunt geven. En zo bidt de Heer Jezus voor zijn vijanden, terwijl Hij wordt terechtgesteld. Hij brengt ze voor de troon van zijn Vader in de hemel en vraagt Hem hun zonden te vergeven. Dat in de tweede plaats.

[Punt drie] In de derde plaats zullen we zien voor wie dit gebed bedoeld is. Dus voor wie de Heer Jezus hier bidt. Door sommige mensen wordt wel beweerd dat de Heer Jezus hier alleen voor de soldaten bidt die Hem aan het kruis hebben geslagen. Gezien de omringende verzen is dat een begrijpelijke gedachte. Want in vers 33 gaat het over het feit dat Jezus gekruisigd werd. Samen met twee misdadigers. Dit was het werk van Romeinse soldaten. In het tweede gedeelte van vers 34 wordt verteld dat de soldaten de kleren van de Heer Jezus verdeelden onder elkaar door erom te dobbelen. **[Alleen Romeinse soldaten?]**

Voor het gevoel van de meeste van ons zal dat ook het beste passen bij de argumentatie die de Heer Jezus bij zijn bede geeft: ze weten niet wat ze doen. Wat begrepen die Romeinse soldaten niet van de Joden en hun eigenaardigheden? Wat wisten zij van een Messias die al eeuwen geleden was beloofd? Maar als we Handelingen 3:17 erbij nemen dan blijkt dat dit punt van onwetendheid niet alleen op de Romeinse soldaten van toepassing is. In Handelingen 3 vertelt Lucas hoe Petrus en Johannes een verlamde man in de naam van de Heer Jezus genezen. Toen daarop de mensen kwamen toesnellen, begon Petrus uit te leggen dat deze man in de naam van Jezus Christus was genezen. Dezelfde Jezus die door hen was uitgeleverd aan de Romeinen. Dezelfde Jezus die door hen verstoten werd toen Pilatus bereid was om hem vrij te laten. En in vers 17 zegt Petrus dan: **[Tekst]** 'Volksgenoten, ik weet dat u uit onwetendheid hebt gehandeld, evenals uw leiders.' Dus die onwetendheid was dus niet alleen bij de soldaten aanwezig, maar ook bij het Joodse volk en zelfs bij de leiders van het volk. En dat klopt natuurlijk ook met de feiten. Ja, het is waar, het volk en de leiders hebben niet willen geloven dat Jezus de Messias was. Hoewel hun ogen zagen wat Jezus aan wonderen deed, toch hebben zij Hem niet willen aanvaarden als de Gezalfde van God. Dat was zondig. Zeker.

Maar uiteindelijk is dat wel hun verontschuldiging bij de kruisiging van de Heer Jezus. Want als ze ervan overtuigd waren geweest dat Jezus de Messias was, de Gezalfde van God. Dan zou hun zonden onvergeeflijk zijn, als ze Hem dan toch nog hadden gekruisigd. Niemand mag zijn hand opheffen tegen de Gezalfde van God. David deed dat al niet tegenover Saul. Uit respect voor God. Dan zou het helemaal ongehoord zijn als ze willens en wetens de beloofde Messias de dood van een vervloekte zouden laten sterven. Ja, Hem door de handen van heidense soldaten aan het kruis zouden nagelen. **[Ook leiders onwetend]** Nu meenden ze God een dienst te bewijzen. Dat zouden ze niet meer

kunnen denken als ze hadden gezien wie Jezus werkelijk was. De Heer bidt dus om vergeving voor al de mensen die ervoor verantwoordelijk zijn dat Hij hier aan een kruis hangt. Dat in de derde plaats.

[Punt vier] In de vierde plaats zullen we zien hoe ongelooflijk dit gebed van de Heer Jezus is. Bij dit punt van de preek voel ik de nodige schroom. Aan de ene kant wil ik met u stilstaan bij de onvoorstelbare liefde van de Heer Jezus die aan zijn Vader vraagt zijn vijanden hun zonden te vergeven. Want dat is zo groot, heerlijk en troostrijk. Aan de andere kant heb ik het gevoel dat mijn inlevingsvermogen zo ontzettend tekort schiet in dit geval. Wat ik aan onrecht heb moeten ondergaan is kinderspel bij wat de Heer Jezus hier ondergaat. **[Wie kan onrecht peilen?]** En volgens mij geldt dat voor ons allemaal. Ja, de een zal meer onrecht voor zijn kiezen hebben gehad dan de ander. Van sommigen onder u weet ik daar ook wel van. Heb ik ook iets van de pijn en de onmacht gezien. Maar ze zullen ongetwijfeld zeggen dat dat onrecht in het niet valt bij het onrecht dat de Heer Jezus hier wordt aangedaan. Want wij zijn nooit zonder schuld. Wij zijn zondaars al betekent dat niet dat wij aan iedere situatie ook altijd zelf schuld hebben. Maar de Heer Jezus heeft nergens schuld aan. Maar Hij heeft alleen maar goed gedaan. Hij heeft alle mensen altijd het volle pond gegeven. Hij heeft bij niemand schuld. Velen staan bij Hem in de schuld, zelfs al voordat Hij voor ze sterft. Als Hij ergens recht op heeft dan is het op de liefde van alle mensen. Maar in plaats daarvan wordt Hij uitgespuugd en wordt Hij als een verschrikkelijke misdadiger door hen behandeld. Hij wordt gezien als iemand die het volk van God te gronde wil richten, terwijl heel zijn doen en laten erop gericht is om dat volk te redden. Het is zo erg als alle mensen ten onrechte zoveel kwaad van je denken, zoveel kwaad over je spreken en je zoveel kwaad doen. **[Wie van ons zoveel onrecht?]** Wie van ons zou dan niet denken dat al die mensen het dan maar zelf moeten uitzoeken, als ze jouw hulp en liefde niet moeten? Wij zouden vol frustratie, woede en haatgevoelens zitten, vermoed ik. Vol zelfbeklag en zelfmedelijden. Wij zouden vol zijn van onszelf. We zouden innerlijk waarschijnlijk de ruimte niet hebben om ons te verplaatsen in die mensen die ons dat kwaad aandoen. Laat staan dat wij voor deze mensen zouden bidden. Ze liefdevol voor de troon van God zouden brengen. Als we ze voor de troon van God zouden brengen, dan zou het met de bedoeling zijn dat God zijn woede over ze zou uitstorten en het onrecht dat ze jou aandoen zou wreken. Maar dat is niet wat de Heer Jezus doet. **[Toch verplaatsen in dader]**

Hij blijkt deze mensen die Hem zo haten, lief te hebben. Want Hij bidt voor ze en vraagt zijn Vader om hun zonden te vergeven. De zonden weg te sturen. Mee te laten nemen door de wind, zodat ze niet meer bij deze mensen horen. Hij vraagt zijn Vader te doen alsof ze Hem dit verschrikkelijke onrecht niet hebben aangedaan. Zo toont Hij zich de eeuwige Hogepriester die met een onvoorstelbare liefde voor de vergeving van de zonden van het volk bidt. Wie kan dat begrijpen? Ik krijg dat niet voor elkaar in mijn hoofd. Al zijn er christenen die wel een heel eind komen. En dat zullen we in het laatste punt zien.

[Punt vijf] **Daarin zullen we zien wat dit gebed van de Heer Jezus uniek maakt.** De Heer Jezus is niet de enige in de geschiedenis geweest die gebeden heeft om vergeving van de zonden van zijn vijanden. Het bekendste voorbeeld uit de Bijbel is waarschijnlijk Stefanus. Als hij door de leiders en een woedende volksmenigte gestenigd wordt, bidt hij: 'Heer, reken hun deze zonde niet aan!' (Hand. 7,60). In later tijden hebben martelaren gebeden voor de mensen die hen terecht stelden of die hun woede tegen hen keerden. **[Anderen ook]** Toch was er een wereld van verschil tussen het gebed van de Heer Jezus op Goede Vrijdag enerzijds en het gebed van Stefanus en de martelaren anderzijds. Want zonden worden door God nooit zomaar weggewimpeld. God doet maar niet of deze zonden er nooit geweest zijn. Voor deze zonden moet betaald worden. Zeker ook voor de verschrikkelijke zonden die ze tegen de Zoon van God begaan.

En nu zullen de meesten van u wel zien wat het enorme verschil is tussen het gebed van de Heer Jezus aan de ene kant en dat van Stefanus en anderen aan de andere kant. Want als Stefanus en martelaren bidden om de vergeving van de zonden van hun vijanden, dan pleiten ze daarbij op het offer dat de Heer Jezus heeft gebracht. Op zich was hun gebed ook al een groot teken van liefde. Hun harten waren duidelijk niet vervuld van zelfbeklag en haatgevoelens. Maar als Jezus dit aan zijn Vader vraagt, dan vraagt Hij niet alleen de schuld af te wentelen van zijn vijanden, maar Hij zegt daarmee impliciet dat Hij er wel voor zal betalen. **[Christus uniek]** Hij vraagt zijn Vader of Hij zelf mag betalen voor het verschrikkelijke onrecht dat Hem wordt aangedaan. Stel dat iemand moedwillig enorme schade aan uw nieuwe auto heeft toegebracht en hij total loss wordt verklaard, zou u dan tegen die persoon zeggen dat hij zich niet druk moet maken om de schade, omdat u die wel op zich neemt? Dat is waarschijnlijk wel een van de laatste dingen die in ons op zal komen. Hij heeft expres die schade gemaakt, nou dan moet hij

er ook maar voor boeten. En dan gaat het maar om een auto. Terwijl het bij de Heer Jezus om veel meer gaat dan dat. Maar Hij zegt tegen zijn Vader: vergeef hun hun schulden maar, ook deze schuld zal Ik betalen. Dat maakt het offer van de Heer Jezus uniek. Hij neemt de schuld van zijn vijanden op zich, zodat zijn Vader ook hen kan vergeven en ook velen van hen gered mogen worden.

Dat is het blijde nieuws van Goede Vrijdag. Het blijde nieuws voor u en mij en alle zondaars in deze wereld. Het laatste dat Jezus Christus zoekt is de ondergang van zondaars. Hij zoekt hun redding met een liefde en kracht zoals de wereld nooit eerder heeft gezien en nooit meer zal zien. En deze Jezus Christus heeft u en mij zo lief dat Hij ook om de vergeving van onze pleit bij zijn Vader in de hemel. En zijn Vader zal Hem die geven. Want de Vader heeft de Zoon lief en Hij houdt ook van allen die Jezus met zijn kostbaar bloed heeft gekocht en daardoor bij Hem horen. Geniet dus van die liefde. **[Eer Christus' dood]** Geef Christus zijn eer, dus zijn liefde voor u te aanvaarden en te geloven dat uw zonden u werkelijk vergeven zijn door het werk van uw Heiland en Hogepriester Jezus Christus.

Amen